

Programación didáctica
Primeira Lingua Estranxeira
Inglés
2º curso de ESO

Departamento de Inglés

IES Santa Irene

Curso 2022/23

Índice xeral

Índice de cadros	3
1 Introducción	4
1.1 Características do centro	4
1.2 Características do alumnado	5
1.3 Datos do departamento	5
2 Obxectivos, competencias, estándares e contidos	7
2.1 Obxectivos para o curso	7
2.2 Desenvolvemento das competencias clave	7
2.2.1 Comunicación lingüística	8
2.2.2 Competencia dixital	9
2.2.3 Aprender a aprender	10
2.2.4 Competencias sociais e cívicas	10
2.2.5 Conciencia e expresións culturais	11
2.3 Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliáveis	12
2.4 Secuenciación e temporización de contidos	18
2.5 Elementos transversais	29
2.6 Actividades complementarias e extraescolares	29
3 Metodoloxía	30
3.1 Pautas xerais	31
3.2 Materiais e recursos didácticos	31
3.3 Medidas de atención á diversidade	32
4 Avaliación do alumnado	34
4.1 Procedementos de avaliación	34
4.2 Prevención da fraude	36
4.3 Avaliación inicial	36
4.4 Avaliación continua	38
4.5 Recuperación e avaliación de pendentos	40
5 Avaliación do ensino	41
5.1 Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente	41
5.2 Mecanismos de avaliación e revisión da programación didáctica	41
Lexislación e bibliografía	44

Índice de cadros

1.1	Profesorado por cursos, grupos e materias	6
2.1	Estándares de comprensión de textos orais	13
2.2	Estándares de produción de textos orais: expresión e interacción	14
2.3	Estándares de comprensión de textos escritos	15
2.4	Estándares de produción de textos escritos: expresión e interacción	16
2.5	Estándares de coñecemento da lingua e consciencia plurilingüe e intercultural	17
2.6	Temporización das unidades didácticas	18
2.7	Contidos da unidade preliminar	19
2.8	Contidos da unidade 1	20
2.9	Contidos da unidade 2	21
2.10	Contidos da unidade 3	22
2.11	Contidos da unidade 4	23
2.12	Contidos da unidade 5	24
2.13	Contidos da unidade 6	25
2.14	Contidos da unidade 7	26
2.15	Contidos da unidade 8	27
2.16	Contidos da unidade 9	28
4.1	Rúbrica xenérica para a cualificación da expresión oral	37
4.2	Rúbrica xenérica para a cualificación da expresión escrita	37
4.3	Rúbrica xenérica para a cualificación de preguntas abertas de comprensión lectora	38
4.4	Ponderación de contidos na avaliación continua	39
4.5	Ponderación dos instrumentos de avaliación na avaliación continua	39
5.1	Indicadores de logro do proceso de ensino	42
5.2	Indicadores de logro da práctica docente	42
5.3	Indicadores de logro da programación didáctica	43

1 Introducción

A aprendizaxe de linguas estranxeiras contribúe grandemente ao desenvolvemento persoal e profesional do alumnado, permitíndolle coñecer novas culturas e ampliar os seus horizontes, comunicarse con xentes doutros países e acceder a novas fontes de información.

O inglés é unha lingua de orixe xermánica moi influenciada polo francés, as linguas clásicas e outras moitas linguas coas que foi entrando en contacto na súa longa evolución de máis de mil anos. Coa colonización de América do Norte e a expansión do Imperio Británico, a lingua inglesa foi estendéndose polo mundo, e na actualidade arredor de 400 millóns de persoas falan o inglés como lingua materna; outros 400 millóns téñeno como segunda lingua, e entre 600 e 700 millóns úsano habitualmente como lingua estranxeira (Crystal 2006).

No mundo globalizado de hoxe en día, no que inglés é a *lingua franca* nos ámbitos empresarial e académico, o seu dominio é unha necesidade para todos os mozos e mozas que non desexen ver severamente minguadas as súas oportunidades de desenvolvemento académico e profesional por unha competencia comunicativa insuficiente nesta lingua.

Como parte da Unión Europea, temos que recoñecer o papel clave das linguas estranxeiras na construción dunha identidade europea plurilingüe e multicultural. O Consello de Europa promove o desenvolvemento da competencia comunicativa en linguas estranxeiras como contribución ao desenvolvemento da idea de cidadanía europea. A este fin, no ano 2001 publicou o *Marco común europeo de referencia para as linguas* (MCER) (CE 2001), que define unha metodoloxía común para a aprendizaxe, ensino e avaliación da competencia nas diferentes linguas, adoptada amplamente por institucións públicas e privadas responsables do ensino e da certificación de competencias en linguas estranxeiras.

1.1 Características do centro

O IES Santa Irene está situado no número 7 da Praza de América, no centro no barrio vigués das Travesas. É un centro de titularidade pública que ofrece as ensinanzas de educación secundaria obrigatoria (ESO) e bacharelato (nas modalidades de Ciencias, de Humanidades e de Ciencias Sociais), así como educación secundaria e bacharelato para persoas adultas. Figuran adscritos a este centro o CEIP Canicouva e o CEIP Plurilingüe Pintor Laxeiro.

O Instituto Santa Irene comezou a funcionar no curso 1945/46, sendo por tanto o centro de educación secundaria máis antigo da cidade de Vigo. O edificio que ocupa foi construído segundo o proxecto do arquitecto Antonio Cominges Tapias cos fondos legados á cidade para este fin por José Policarpo Sanz, que dispuxo que quedasen dispoñibles tralo falecemento da súa dona, Irene Ceballos, e que o instituto levase o nome de «Santa Irene» na súa memoria.

Trátase dunha construción con planta en forma de «E», buscando unha maior iluminación e ventilación do interior. A fachada principal segue un esquema ecléctico; a ornamentación céntrase no corpo

central cunha poderosa torre que actúa como elemento emblemático e referencial. O edificio conta cunha superficie total de 5.235 m² e consta de tres plantas e soto.

- Na planta baixa atópanse a secretaría, os despachos de dirección, o gabinete de orientación, os departamentos didácticos de Filosofía e Educación Física, seis aulas xerais, o salón de actos e a biblioteca.
- Na primeira planta están a sala de profesores, varios departamentos didácticos, dez aulas xerais e a aula de debuxo.
- Na segunda planta están os laboratorios de Física e Química e de Ciencias Naturais, os departamentos didácticos de Inglés, Francés, Latín e Grego, oito aulas xerais e unha aula de informática.
- No soto hai dúas aulas con equipos audiovisuais e unha aula de informática, ademais do almacén, o arquivo e o cuarto de caldeiras da calefacción.
- Hai ademais un edificio anexo coas aulas de Música e de Tecnoloxía, e unha cafetería situada no xardín posterior.
- No centro non hai instalacións deportivas, pero os alumnos dispoñen do Pavillón Municipal de Deportes e as súas instalacións anexas, que se atopan ao lado do instituto.

1.2 Características do alumnado

A finais do curso 2021/22, o centro contaba cun total de 741 alumnos e alumnas, 551 no réxime xeral-ordinario e 190 no réxime de adultos. Pódense destacar os datos seguintes:

- Do alumnado de réxime xeral-ordinario, 331 cursaban ESO e 220 bacharelato.
- Dado que o centro non dispón de transporte escolar, a maioría do alumnado reside na proximidade.
- O alumnado de ESO procede maioritariamente dos centros adscritos, pero no bacharelato hai moito alumnado procedente de centros concertados.
- Especialmente nos primeiros cursos de ESO, hai algúns alumnos e alumnas con necesidades específicas de apoio educativo (NEAE)
- Do alumnado de réxime de adultos, 65 estaban matriculados en ensinanza secundaria e 125 en bacharelato, cunha media de idade de 23,02 e 20,90 anos, respectivamente, ao inicio do curso.

1.3 Datos do departamento

No cadro 1.1 preséntase a relación de materias impartidas polo departamento con indicación do profesorado que da clase en cada curso e grupo.

1 Introducción

Réxime	Curso	Grupos	Materia	Profesor/a
Xeral	1º ESO	A, B, C	Primeira Lingua Estranxeira: Inglés	Herminia Pérez Ferreiro
Xeral	2º ESO	A, B, C	Primeira Lingua Estranxeira: Inglés	Ruth Rodríguez de Diego
Xeral	3º ESO	A, B, C	Primeira Lingua Estranxeira: Inglés	Isabel Carmoega Taboada
Xeral	4º ESO	A, B, C	Primeira Lingua Estranxeira: Inglés	Isabel Carmoega Taboada
Xeral	1º bach.	A, B	Primeira Lingua Estranxeira I: Inglés	José Antonio Fernández Troncoso
Xeral	1º bach.	C, D, E	Primeira Lingua Estranxeira I: Inglés	Herminia Pérez Ferreiro
Xeral	1º bach.		Reforzo PLE I: Inglés	Herminia Pérez Ferreiro
Xeral	2º bach.	A, C	Primeira Lingua Estranxeira II: Inglés	José Antonio Fernández Troncoso
Xeral	2º bach.	B, D, E	Primeira Lingua Estranxeira II: Inglés	Ruth Rodríguez de Diego
Adultos	Módulo 3	A	Ámbito da Comunicación: Inglés	Elvira Rey Rodríguez
Adultos	Módulo 4	A	Ámbito da Comunicación: Inglés	Elvira Rey Rodríguez
Adultos	1º bach.	F	Primeira Lingua Estranxeira I: Inglés	Elvira Rey Rodríguez
Adultos	2º bach.	F, G, H	Primeira Lingua Estranxeira II: Inglés	Elvira Rey Rodríguez

Cadro 1.1: Profesorado por cursos, grupos e materias

2 Obxectivos, competencias, estándares e contidos

2.1 Obxectivos para o curso

A aprendizaxe da Primeira Lingua Estranxeira contribúe directamente ao logro dos seguintes obxectivos da educación secundaria obrigatoria especificados no Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015):

- a) Asumir responsablemente os seus deberes, coñecer e exercer os seus dereitos no respecto ás demais persoas, practicar a tolerancia, a cooperación e a solidariedade entre as persoas e os grupos, exercitarse no diálogo, afianzando os dereitos humanos e a igualdade de trato e de oportunidades entre mulleres e homes, como valores comúns dunha sociedade plural, e prepararse para o exercicio da cidadanía democrática.
- c) Valorar e respectar a diferenza de sexos e a igualdade de dereitos e oportunidades entre eles. Rexeitar a discriminación das persoas por razón de sexo ou por calquera outra condición ou circunstancia persoal ou social. Rexeitar os estereotipos que supoñan discriminación entre homes e mulleres, así como calquera manifestación de violencia contra a muller.
- d) Fortalecer as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como rexeitar a violencia, os prexuízos de calquera tipo e os comportamentos sexistas, e resolver pacificamente os conflitos.
- e) Desenvolver destrezas básicas na utilización das fontes de información, para adquirir novos coñecementos con sentido crítico. Adquirir unha preparación básica no campo das tecnoloxías, especialmente as da información e a comunicación.
- i) Comprender e expresarse nunha ou máis linguas estranxeiras de maneira apropiada.
- o) Coñecer e valorar a importancia do uso da lingua galega como elemento fundamental para o mantemento da identidade de Galicia, e como medio de relación interpersoal e expresión de riqueza cultural nun contexto plurilingüe, que permite a comunicación con outras linguas, en especial coas pertencentes á comunidade lusófona.

2.2 Desenvolvemento das competencias clave

De acordo co Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015), as competencias clave forman parte do currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato. Estas competencias clave establécense na Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013), no Real decreto 1105/2014 (España–MECD 2015b), na Orde ECD/65/2015 (España–MECD 2015a) e na Recomendación

2006/962/EC (Europa 2006). Neste último documento as competencias defínense como unha combinación de coñecementos, capacidades e actitudes adecuados ao contexto; e as competencias clave, como aquelas que todas as persoas precisan para a súa realización e desenvolvemento persoais, así como para a cidadanía activa, a inclusión social e o emprego.

A LOMCE (España 2013) define as competencias como capacidades para aplicar de forma integrada os contidos propios de cada ensinanza e etapa educativa, co fin de lograr a realización adecuada de actividades e a resolución eficaz de problemas complexos. En consecuencia, o Real decreto 1105/2014 (España–MECD 2015b) establece as seguintes competencias do currículo:

1. Comunicación lingüística
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía
3. Competencia dixital
4. Aprender a aprender
5. Competencias sociais e cívicas
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor
7. Conciencia e expresións culturais

Estas sete competencias describíense detalladamente na Orde ECD/68/2015 (España–MECD 2015a), que establece que todas as áreas ou materias do currículo deben contribuír ao seu desenvolvemento, o cal debe valorarse mediante os estándares de aprendizaxe avaliábeis correspondentes de cada área ou materia.

En consecuencia, e de acordo co disposto na Resolución do 26 de maio de 2022 (Galicia–CCEFPU 2022), preséntanse a continuación as competencias clave coas que se relaciona esta materia e, para cada unha delas, detállanse os estándares de aprendizaxe avaliábeis seleccionados para formar parte dos perfís competenciais.

2.2.1 Comunicación lingüística

A competencia en comunicación lingüística é o resultado da acción comunicativa dentro de prácticas sociais determinadas, nas cales o individuo actúa con outros interlocutores e a través de textos en múltiples modalidades, formatos e soportes. Estas situacións e prácticas poden implicar o uso dunha ou de varias linguas, en diversos ámbitos e de maneira individual ou colectiva. Para isto o individuo dispón do seu repertorio plurilingüe, parcial, pero axustado ás experiencias comunicativas que experimenta ao longo da vida. As linguas que utiliza puideron ter vías e tempos distintos de adquisición e constituír, por tanto, experiencias de aprendizaxe de lingua materna ou de linguas estranxeiras ou adicionais (España–MECD 2015a).

Para avaliar a adquisición desta competencia por parte do alumnado, o seu perfil competencial incluírá os seguintes estándares de aprendizaxe avaliábeis desta materia:

PLEB1.2 Comprende instrucións e textos breves e sinxelos producidos en contextos reais e simulados, articulados con claridade, ritmo pausado e acentuación estándar, que conteñan vocabulario relativo a lugares, persoas, obxectos, acontecementos e accións ligados a temas sinxelos e habituais na súa idade e no seu contexto escolar.

PLEB1.3 Comprende o esencial en situacións de comunicación, cara a cara ou gravadas, nas que se utilicen frases moi sinxelas sobre temas habituais para a súa idade e o seu nivel escolar, que se

refiran aos ámbitos persoal público e educativo, sempre que se fale pausadamente e con claridade, e se poida escoitar máis dunha vez.

PLEB2.1 Interactúa nas actividades de aula a maioría das veces ou intervéñen na lingua estranxeira, cunha pronuncia comprensible, e persevera no seu uso aínda que cometa erros e teña que pedir axuda ou aclaracións.

PLEB2.4 Desenvólvese correctamente en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer, seguindo normas de cortesía básicas (saúdo e tratamento), sempre que a persoa interlocutora coopere, falando amodo e con claridade, e repetindo ou reformulando.

PLEB3.3 Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados e nun rexistro estándar e con imaxes ilustrativas redundantes sobre temas relativos a materias educativas, ou do seu interese (por exemplo, sobre un tema curricular, un programa informático, unha cidade, un deporte ou o ambiente), sempre que poida reler as seccións difíciles.

PLEB3.4 Comprende correspondencia persoal en calquera formato e en rexistro estándar na que, de xeito sinxelo e básico, se fale de si mesmo/a; se describan persoas, obxectos e lugares; se narren acontecementos pasados, presentes e futuros, reais ou imaxinarios; se expresen sentimentos, desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.

PLEB4.2 Escribe textos moi breves en formato convencional con información sinxela e relevante sobre feitos moi coñecidos e habituais no ámbito educativo, describindo de xeito sinxelo situacións, persoas, obxectos e lugares.

PLEB4.5 Escribe correspondencia persoal na que se establece e mantén o contacto social, se intercambia información sobre si mesmo/a e a súa vila (por exemplo), se describen en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais (por exemplo, unhas vacacións), se dan instrucións sinxelas, se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo.

2.2.2 Competencia dixital

A competencia dixital é aquela que implica o uso creativo, crítico e seguro das tecnoloxías da información e da comunicación para alcanzar obxectivos relacionados co traballo, a empregabilidade, a aprendizaxe, o uso do tempo libre, a inclusión e participación na sociedade.

Esta competencia supón, ademais da adecuación aos cambios que introducen as novas tecnoloxías na alfabetización, a lectura e a escritura, un conxunto novo de coñecementos, habilidades e actitudes necesarias hoxe en día para ser competente nun contorno dixital (España–MECD 2015a).

Para avaliar a adquisición desta competencia por parte do alumnado, o seu perfil competencial incluírá os seguintes estándares de aprendizaxe avaliábeis desta materia:

PLEB2.3 Fai presentacións breves e ensaiadas, ben estruturadas e con apoio visual (por exemplo, transparencias de PowerPoint), que lle permitan ilustralas con imaxes e seguir un guión sobre aspectos

concretos e sinxelos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos ou a súa ocupación, e responde a preguntas breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas.

PLEB3.3 Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados e nun rexistro estándar e con imaxes ilustrativas redundantes sobre temas relativos a materias educativas, ou do seu interese (por exemplo, sobre un tema curricular, un programa informático, unha cidade, un deporte ou o ambiente), sempre que poida reler as seccións difíciles.

PLEB4.6 Fai unha presentación coidada dos textos escritos, en soporte impreso e dixital, utilizando correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.

2.2.3 Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender é fundamental para a aprendizaxe permanente que se produce ao longo da vida e que ten lugar en distintos contextos formais, non formais e informais.

Esta competencia caracterízase pola habilidade para iniciar, organizar e persistir na aprendizaxe. Isto exige, en primeiro lugar, a capacidade para motivarse por aprender. Esta motivación depende de que se xere a curiosidade e a necesidade de aprender, de que o estudante se sinta protagonista do proceso e do resultado da súa aprendizaxe e, finalmente, de que chegue a alcanzar as metas de aprendizaxe propostas e, con isto, que se produza nel unha percepción de autoeficacia. Todo o anterior contribúe a motivalo para abordar futuras tarefas de aprendizaxe (España–MECD 2015a).

Para avaliar a adquisición desta competencia por parte do alumnado, o seu perfil competencial incluírá os seguintes estándares de aprendizaxe avaliábeis desta materia:

PLEB2.1 Interactúa nas actividades de aula a maioría das veces ou intervén na lingua estranxeira, cunha pronuncia comprensible, e persevera no seu uso aínda que cometa erros e teña que pedir axuda ou aclaracións.

PLEB3.5 Entende información básica de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal, educativo ou ocupacional (por exemplo, sobre un curso de idiomas ou unha compra por Internet).

PLEB5.1 Utiliza a lingua estranxeira na maioría das súas intervencións nas actividades de aula, e na participación en simulacións con diversos fins comunicativos, facéndose comprender, producindo con suficiencia discriminativa trazos fonéticos significativos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e recoñecendo e producindo comprensiblemente patróns básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.

2.2.4 Competencias sociais e cívicas

As competencias sociais e cívicas implican a habilidade e capacidade para utilizar os coñecementos e actitudes sobre a sociedade, entendida desde as diferentes perspectivas, na súa concepción dinámica, cambiante e complexa, para interpretar fenómenos e problemas sociais en contextos cada vez máis diversificados; para elaborar respostas, tomar decisións e resolver conflitos, así como para interactuar con

outras persoas e grupos conforme normas baseadas no respecto mutuo e en conviccións democráticas (España–MECD 2015a).

Para avaliar a adquisición desta competencia por parte do alumnado, o seu perfil competencial incluíra os seguintes estándares de aprendizaxe avaliábeis desta materia:

PLEB1.1 Comprende fórmulas básicas de relación social para iniciar e terminar o discurso e expresar benvidas, desculpas e agradecementos, e identifica a relación de formalidade entre as persoas interlocutoras e o propósito comunicativo.

PLEB2.2 Amona unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, e manifesta interese e respecto polas achegas dos seus compañeiros e das súas compañeiras.

PLEB4.5 Escribe correspondencia persoal na que se establece e mantén o contacto social, se intercambia información sobre si mesmo/a e a súa vila (por exemplo), se describen en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais (por exemplo, unhas vacacións), se dan instrucións sinxelas, se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo.

PLEB5.3 Utiliza as convencións básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo (saúdos, rutinas para iniciar ou manter a queda de palabra, fórmulas orais breves para manter a atención, etc.)

2.2.5 Conciencia e expresións culturais

A competencia en conciencia e expresión cultural implica coñecer, comprender, apreciar e valorar con espírito crítico, cunha actitude aberta e respectuosa, as diferentes manifestacións culturais e artísticas, utilízalas como fonte de enriquecemento e disfrute persoal e considéralas como parte da riqueza e patrimonio dos pobos.

Esta competencia incorpora tamén un compoñente expresivo referido á propia capacidade estética e creadora e ao dominio daquelas capacidades relacionadas cos diferentes códigos artísticos e culturais, para poder utilízalas como medio de comunicación e expresión persoal. Implica, igualmente, manifestar interese pola participación na vida cultural e por contribuír á conservación do patrimonio cultural e artístico, tanto da propia comunidade como doutras comunidades (España–MECD 2015a).

Para avaliar a adquisición desta competencia por parte do alumnado, o seu perfil competencial incluíra os seguintes estándares de aprendizaxe avaliábeis desta materia:

PLEB3.6 Comprende con fluidez textos de historias de ficción adaptados para o seu nivel.

PLEB5.4 Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos e visibles dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, de ser o caso, do resto do alumnado, e evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.

PLEB5.8 Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.

2.3 Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliáveis

Os estándares de aprendizaxe avaliáveis introdúcense no currículo coa Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013). Segundo o Real decreto 1105/2014 (España–MECD 2015b), que desenvolve a LOMCE e determina o currículo básico da ESO e do bacharelato, estes estándares son especificacións dos criterios de avaliación que permiten definir os resultados de aprendizaxe e concretan o que o estudante debe saber, comprender e saber facer en cada disciplina. Precísase, ademais, que deben ser observables, medibles e avaliáveis, e que deben permitir graduar o rendemento ou logro alcanzado e facilitar o deseño de probas estandarizadas e comparables.

Posteriormente, o Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015) establece o currículo desta materia e organiza os seus estándares de aprendizaxe avaliáveis, xunto cos contidos e criterios de avaliación, en cinco bloques diferenciados:

1. Comprensión de textos orais
2. Produción de textos orais: expresión e interacción
3. Comprensión de textos escritos
4. Produción de textos escritos: expresión e interacción
5. Coñecemento da lingua e consciencia plurilingüe e intercultural

Nos cadros 2.1, 2.2, 2.3, 2.4 e 2.5 das páxinas 13–17 recóllense os estándares de aprendizaxe avaliáveis de cada bloque do currículo desta materia, concretando a súa temporización por avaliación, o grao mínimo de consecución para superar a materia, e os procedementos e instrumentos de avaliación, segundo o disposto na Resolución do 26 de maio de 2022 (Galicia–CCEFPU 2022).

É preciso sinalar que a aprendizaxe dunha lingua estranxeira consiste basicamente na adquisición dunha serie de destrezas cuxos elementos deben polo xeral abordarse na aula de xeito integrado, tal e como se presentan habitualmente na vida real. Non ten sentido, por exemplo, abordar secuencialmente, unha tras outra, as catro destrezas básicas de comprensión oral, expresión oral, comprensión lectora e expresión escrita; nin tampouco, tratándose, por exemplo, da comprensión oral, adicarlle un mes seguido á comprensión de presentacións, seguido doutro mes dedicado á comprensión de textos gravados, etc. A metodoloxía do ensino de linguas estranxeiras require que a maioría destes elementos, e os estándares correspondentes, se presenten dentro de cada unidade didáctica, ou en ciclos breves, e, por tanto, que todos eles figuren en cada unha das avaliacións do curso.

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temp.	Grao	Avaliación
PLEB1.1 Comprende fórmulas básicas de relación social para iniciar e terminar o discurso e expresar benvidas, desculpas e agradecementos, e identifica a relación de formalidade entre as persoas interlocutoras e o propósito comunicativo.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB1.2 Comprende instrucións e textos breves e sinxelos producidos en contextos reais e simulados, articulados con claridade, ritmo pausado e acentuación estándar, que conteñan vocabulario relativo a lugares, persoas, obxectos, acontecementos e accións ligados a temas sinxelos e habituais na súa idade e no seu contexto escolar.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB1.3 Comprende o esencial en situacións de comunicación, cara a cara ou gravadas, nas que se utilicen frases moi sinxelas sobre temas habituais para a súa idade e o seu nivel escolar, que se refiran aos ámbitos persoal público e educativo, sempre que se fale pausadamente e con claridade, e se poida escoitar máis dunha vez.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB1.4 Distingue, co apoio da imaxe, as ideas principais e información relevante en presentacións sobre temas educativos que estea a aprender, profesionais moi sinxelos ou do seu interese inmediato (por exemplo, sobre un tema curricular ou unha profesión).	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB1.5 Identifica o sentido xeral e os puntos principais dunha conversa informal espontánea, relacionada coas actividades de aula, e de simulacións sobre temas cotiáns e de interese persoal con diversos fins comunicativos, se a produción é articulada con claridade e cunha velocidade media, pero con pausas.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB1.6 Comprende, nunha conversa informal na que participa, descrições, narracións, peticións de información e expresión dos gustos sobre asuntos prácticos da vida diaria e sobre temas do seu interese, cando se lle fala con claridade, amodo e directamente, e se a persoa interlocutora está disposta a repetir ou a reformular o dito.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB1.7 Identifica a información esencial de mensaxes sinxelas emitidas por medios audiovisuais sobre temas concretos e coñecidos (tempo atmosférico, noticias presentadas con imaxes moi redundantes, etc.) e sobre transaccións habituais de bens e servizos, pronunciadas con lentitude e claridade, aínda que deba escoitalas máis dunha vez.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula

Cadro 2.1: Estándares de comprensión de textos orais

2 *Obxectivos, competencias, estándares e contidos*

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temp.	Grao	Avaliación
PLEB2.1 Interactúa nas actividades de aula a maioría das veces ou intervéñen na lingua estranxeira, cunha pronuncia comprensible, e persevera no seu uso aínda que cometa erros e teña que pedir axuda ou aclaracións.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB2.2 Amosa unha actitude positiva polo uso da lingua estranxeira en diferentes situacións comunicativas, e manifesta interese e respecto polas achegas dos seus compañeiros e das súas compañeiras.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB2.3 Fai presentacións breves e ensaiadas, ben estruturadas e con apoio visual (por exemplo, transparencias de PowerPoint), que lle permitan ilustralas con imaxes e seguir un guión sobre aspectos concretos e sinxelos de temas do seu interese ou relacionados cos seus estudos ou a súa ocupación, e responde a preguntas breves e sinxelas de oíntes sobre o contido destas.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB2.4 Desenvólvese correctamente en xestións e transaccións cotiás, como son as viaxes, o aloxamento, o transporte, as compras e o lecer, seguindo normas de cortesia básicas (saúdo e tratamento), sempre que a persoa interlocutora coopere, falando amodo e con claridade, e repetindo ou reformulando.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB2.5 Participa en conversas informais cunha pronuncia comprensible cara a cara, por teléfono ou por outros medios técnicos, nas que establece contacto social, intercambia información e expresa opinións e puntos de vista, fai invitacións e ofrecementos, pide e ofrece cousas, pide e dá indicacións ou instrucións, ou discute os pasos que hai que seguir para realizar unha actividade conxunta.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB2.6 Colabora coas demais persoas na interacción, verificando a comprensión propia e a das demais persoas mediante estratexias de compensación lingüísticas e non verbais, e cooperando activamente na realización das tarefas de comunicación, e manifesta interese e respecto polas achegas dos seus compañeiros e das súas compañeiras.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB2.7 Toma parte nunha conversa formal ou entrevista moi sinxela de carácter educativo ou ocupacional moi habitual e traballado previamente, intercambiando información suficiente e básica de carácter persoal e sobre hábitos, gustos ou estudos, preguntando sobre problemas prácticos e reaccionando de forma sinxela ante comentarios, sempre que poida pedir que se lle repitan os puntos clave se o necesita, e se o interlocutor coopera, falando amodo e con claridade, repetindo ou reformulando.	1, 2, 3	50%	Observación na aula

Cadro 2.2: Estándares de produción de textos orais: expresión e interacción

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temp.	Grao	Avaliación
PLEB3.1 Segue, con axuda da imaxe, instrucións sinxelas de funcionamento e manexo de aparellos electrónicos ou de máquinas de uso común e coñecidos, así como instrucións básicas e predicibles para a realización de actividades e normas de seguridade (por exemplo, manexo dun móbil ou prevención de riscos nunha excursión).	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB3.2 Entende os puntos principais de anuncios e material publicitario de revistas propias da súa idade ou de Internet, formulados de xeito simple e claro, e relacionados con asuntos do seu interese, nos ámbitos persoal e educativo e ocupacional moi básico.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB3.3 Entende información específica esencial en páxinas web e outros materiais de referencia ou consulta claramente estruturados e nun rexistro estándar e con imaxes ilustrativas redundantes sobre temas relativos a materias educativas, ou do seu interese (por exemplo, sobre un tema curricular, un programa informático, unha cidade, un deporte ou o ambiente), sempre que poida reler as seccións difíciles.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB3.4 Comprende correspondencia persoal en calquera formato e en rexistro estándar na que, de xeito sinxelo e básico, se fale de si mesmo/a; se describan persoas, obxectos e lugares; se narren acontecementos pasados, presentes e futuros, reais ou imaxinarios; se expresen sentimentos, desexos e opinións sobre temas xerais, coñecidos ou do seu interese.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB3.5 Entende información básica de correspondencia formal na que se informa sobre asuntos do seu interese no contexto persoal, educativo ou ocupacional (por exemplo, sobre un curso de idiomas ou unha compra por Internet).	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB3.6 Comprende con fluidez textos de historias de ficción adaptados para o seu nivel.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula

Cadro 2.3: Estándares de comprensión de textos escritos

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temp.	Grao	Avaliación
PLEB4.1 Utiliza estratexias que faciliten o proceso de escritura: segue modelos de textos de características similares, planifica o texto, elabora un borrador, corrixe tanto a ortografía como a orde das ideas e das palabras, etc.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica
PLEB4.2 Escribe textos moi breves en formato convencional con información sinxela e relevante sobre feitos moi coñecidos e habituais no ámbito educativo, describindo de xeito sinxelo situacións, persoas, obxectos e lugares.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica
PLEB4.3 Completa un cuestionario sinxelo con información persoal e relativa aos seus datos, aos seus intereses ou ás súas afeccións.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica
PLEB4.4 Escribe notas, anuncios e mensaxes breves en soporte impreso e dixital, en situacións de comunicación reais ou simuladas, relacionados con actividades e situacións da vida cotiá e do seu interese persoal, ou sobre temas de actualidade de especial relevancia e facilmente comprensibles para a súa idade, respectando as convencións e as normas de cortesía, tamén cando se utilizan as redes sociais.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica
PLEB4.5 Escribe correspondencia persoal na que se establece e mantén o contacto social, se intercambia información sobre si mesmo/a e a súa vila (por exemplo), se describen en termos sinxelos sucesos importantes e experiencias persoais (por exemplo, unhas vacacións), se dan instrucións sinxelas, se fan e aceptan ofrecementos e suxestións (por exemplo, cancelación, confirmación ou modificación dunha invitación ou duns plans) e se expresan opinións de xeito sinxelo.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica
PLEB4.6 Fai unha presentación coidada dos textos escritos, en soporte impreso e dixital, utilizando correctamente as convencións ortográficas e os signos de puntuación.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica

Cadro 2.4: Estándares de produción de textos escritos: expresión e interacción

2 *Obxectivos, competencias, estándares e contidos*

Estándares de aprendizaxe avaliáveis	Temp.	Grao	Avaliación
PLEB5.1 Utiliza a lingua estranxeira na maioría das súas intervencións nas actividades de aula, e na participación en simulacións con diversos fins comunicativos, facéndose comprender, producindo con suficiencia discriminativa trazos fonéticos significativos que distinguen fonemas (nasalización, sonorización, etc.), e recoñecendo e producindo comprensiblemente patróns básicos de ritmo, entoación e acentuación de palabras e frases.	1, 2, 3	50%	Observación na aula
PLEB5.2 Escribe cun dominio ortográfico suficiente para facer comprensible os textos, sen cometer erros moi básicos sobre as regularidades ortográficas máis relevantes.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, rúbrica
PLEB5.3 Utiliza as convencións básicas propias da lingua estranxeira no desenvolvemento do proceso comunicativo (saúdos, rutinas para iniciar ou manter a quenda de palabra, fórmulas orais breves para manter a atención, etc.)	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB5.4 Na propia lingua, identifica aspectos socioculturais básicos e visibles dos países nos que se fala a lingua estranxeira, analizándoos comparativamente coas diversas culturas, de ser o caso, do resto do alumnado, e evitando estereotipos e valoracións etnocéntricas.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB5.5 Nas actividades de aula utiliza, para a comprensión e a elaboración de textos, o coñecemento adquirido noutras linguas sobre elementos morfolóxicos, sintácticos e discursivos, así como os procesos de realización das actividades lingüísticas de comprensión e produción.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB5.6 Comunica con eficacia, comprendendo e utilizando adecuadamente as estruturas morfosintácticas básicas para realizar as funcións comunicativas propias do seu nivel, e estratexias de comunicación e de redundancia do significado (imaxes e elementos paralingüísticos, cuasilingüísticos básicos e paratextuais).	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB5.7 Coñece e utiliza un vocabulario oral e escrito básico e suficiente para comprender e elaborar textos sinxelos propios do seu nivel educativo.	1, 2, 3	50%	Proba escrita, proba en liña, observación na aula
PLEB5.8 Participa en proxectos (elaboración de materiais multimedia, folletos, carteis, recensión de libros e películas, obras de teatro, etc.) nos que se utilizan varias linguas e relacionados cos elementos transversais, evita estereotipos lingüísticos ou culturais, e valora as competencias que posúe como persoa plurilingüe.	1, 2, 3	50%	Observación na aula

Cadro 2.5: Estándares de coñecemento da lingua e consciencia plurilingüe e intercultural

Unidade didáctica	Data de inicio	N.º de clases
0	12 setembro 2022	4
1	21 setembro 2022	8
2	10 outubro 2022	8
3	28 outubro 2022	11
4	28 novembro 2022	9
5	22 decembro 2022	10
6	31 xaneiro 2023	12
7	6 marzo 2023	10
8	30 marzo 2023	10
9	3 maio 2023	13

Cadro 2.6: Temporización das unidades didácticas

2.4 Secuenciación e temporización de contidos

Para a súa doada asimilación, os contidos desta materia, establecidos polo Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015), distribúense en nove unidades didácticas precedidas dunha unidade preliminar, segundo se detalla nos cadros 2.7, 2.8, 2.9, 2.10, 2.11, 2.12, 2.13, 2.14, 2.15 e 2.16 das páxinas 19–28. En cada trimestre desenvolveranse tres unidades didácticas, ademais da unidade preliminar no primeiro trimestre; o tempo repartirase aproximadamente a partes iguais para cada unidade, excepto para a unidade preliminar, que contará cun tempo menor, segundo se detalla no cadro 2.6.

En xeral, pódese considerar que un curso escolar de 175 días lectivos (duración mínima segundo o Real decreto 1105/2014 [España–MECD 2015b]) ten 35 semanas efectivas e, por tanto, arredor de 105 clases desta materia: o número exacto depende dos días da semana en que coincidan as clases, os festivos e as vacacións. Con todo, o tempo dispoñible para o desenvolvemento das unidades didácticas é máis reducido, pois hai que descontar, cando menos, as clases de presentación e de despedida, as actividades extraescolares e a realización e revisión de probas; o que nos deixa arredor de 30 clases por trimestre, algunha máis no primeiro trimestre, que é sempre máis longo, e algunha menos no segundo e terceiro trimestres.

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: comprender a idea xeral e as informacións específicas máis relevantes de textos orais en diferentes contextos de comunicación relacionados cos contidos da unidade.
B2	Estratexias de produción: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas; desenvolverse nos intercambios comunicativos.
B3	Estratexias de comprensión: comprender a información contida en textos escritos procedentes de diversas fontes.
B4	Estratexias de produción: escribir textos claros e detallados con diferentes propósitos e en soportes variados.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: identificación da pronuncia do vocabulario e expresións aprendidas na unidade.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: repaso das formas afirmativa, negativa e interrogativa</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: Mostrar interese e curiosidade por aprender a lingua estranxeira e recoñecer a diversidade lingüística como elemento enriquecedor. Recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira: falar sobre o horario escolar. Mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. Identificar algúns elementos culturais ou xeográficos propios dos países e culturas onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Funcións comunicativas: presentarse e saudar aos compañeiros; expresar intereses persoais.</p> <p>Léxico básico: repaso de vocabulario relacionado coa familia, as partes do corpo, obxectos e material de clase, materias escolares, días da semana e meses. Preposicións de lugar: in, on, under, next to, behind, in front of</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: to be; have got; there is / there are</p>

Cadro 2.7: Contidos da unidade preliminar

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación sobre actividades de lecer; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado.
B2	Estratexias de produción: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.
B3	Estratexias de comprensión: comprender a información contida en textos escritos procedentes de diversas fontes.
B4	Estratexias de produción: escribir textos claros e detallados con diferentes propósitos e en soportes variados.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: uso correcto das maiúsculas e as regras de puntuación.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: repaso das formas afirmativa, negativa e interrogativa.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>Léxico básico: actividades de lecer e tempo libre.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: present simple; adverbs of frequency; subject and object pronouns; verb + -ing form</p>

Cadro 2.8: Contidos da unidade 1

2 *Obxectivos, competencias, estándares e contidos*

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica en clase; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: expresando opinións de forma razoada; formulando peticións; respondendo de forma adecuada.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: actividades de tempo libre.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: un email describindo un oficio.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: the sounds /ɪ/ and /i:/</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: identificación e orde dos suxeitos e verbos dentro dunha frase.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: Identificar costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira. Recoñecer e relacionar actividades que se realizan normalmente en distintos oficios, así como a roupa e complementos asociados a eles. Mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia. Ser capaz de describir as actividades que se realizan habitualmente nun oficio.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas onados cos contidos da unidade</p> <p>Léxico básico: jobs; work clothes</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: present continuous; present continuous with future meaning; can / can't</p>

Cadro 2.9: Contidos da unidade 2

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica expresando opinións, acordo e/ou desacordo; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: intercambiando información dentro do contexto da aula; dando opinións; expresando acordo e/ou desacordo.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: accidentes xeográficos, o mundo natural.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: unha redacción describindo un animal.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: o son /ə/.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso de because como conector de ideas.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; mostrar interese por elementos culturais propios da nosa sociedade: a música, os cantantes; identificar costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira; recoñecer e relacionar actividades que se realizan normalmente en distintos oficios, así como a roupa e complementos asociados a eles; mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que falan outra lingua e teñen unha cultura diferente á propia.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas</p> <p>Léxico básico: geographical features; animals.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: comparative adjectives; superlative adjectives; uso de conectores: because.</p>

Cadro 2.10: Contidos da unidade 3

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica indo de compras; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: expresando opinións; simulando unha conversación típica nunha tenda.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: verbos para designar logros históricos, verbos para designar fases na vida.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: elaboración dunha biografía.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: regular past endings</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso de when.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira; ser capaz de relatar feitos históricos; elaborar unha biografía.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>Léxico básico: verbs: historical achievements; verbs: life events; buying something in a shop.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: past simple: affirmative form with regular verbs; past simple: affirmative form with irregular verbs; could / couldn't; oracións temporis: when.</p>

Cadro 2.11: Contidos da unidade 4

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: conversacións propias da aula; diálogo propio da vida cotiá; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: Participar en interaccións orais: expresando opinións, gustos e preferencias; participando en intercambios propios da aula; expresando incredulidade.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: programas televisivos; xéneros cinematográficos.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: unha recensión dunha película.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: the sounds /b/ and /v/.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso de pronomes</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>Léxico básico: programas televisivos; xéneros cinematográficos; expresións para indicar incredulidade</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: Simple past: negative and interrogative; there was / there were; uso de pronomes.</p>

Cadro 2.12: Contidos da unidade 5

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: Poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica nunha estación de tren; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: interesándose polo horario de saída de medios de comunicación; pedindo información detallada de produtos e interesándose polo prezo; ordenando billetes de viaxe.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: viaxes.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: narrando unha viaxe.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: uso dos Narrative linkers.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: weak forms: was and were</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>Léxico básico: medios de transporte; preposicions de movemento: across, along, around, down, into, off, onto, out of, over, through, under, up.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: past continuous; past simple and past continuous.</p>

Cadro 2.13: Contidos da unidade 6

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: Poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica en clase; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: pedindo e dando consellos; recomendando comidas; comentando pratos favoritos.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: preparando comidas.
B4	Estratexias de produción: Producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: unha redacción recomendado un prato típico da rexión.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: intonation</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: countable and uncountable nouns.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>Léxico básico: alimentos; preparación de comida.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: countable and uncountable nouns; some and any; How many / How much...?; should / shouldn't.</p>

Cadro 2.14: Contidos da unidade 7

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: Poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica en clase; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: expresando opinións persoais; deixando unha mensaxe telefónica; mostrando preocupación.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: aparellos tecnolóxicos modernos.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: un email.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: pronuncia das contraccións.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: should/ shouldn't.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas.</p> <p>Léxico básico: aparellos electrónicos modernos: camcorder, cordless phone, desktop computes, digital camera, DVD player, games console, handheld games console, hi-fi, laptop computer, mobile phone, MP3 player, netbook, remote control, widescreen television; ordenadores.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: going to; must / mustn't.</p>

Cadro 2.15: Contidos da unidade 8

Bloque	Contidos
B1	Estratexias de comprensión: Poder entender textos orais sinxelos en diferentes contextos de comunicación: unha conversación típica entre amigos; un diálogo utilizando o contexto verbal estudado; entender e responder adecuadamente interaccións simples.
B2	Estratexias de produción: participar en interaccións orais: proponendo actividades; dando solucións; facendo predicións.
B3	Estratexias de comprensión: comprensión xeral e identificación de informacións específicas en diferentes textos sinxelos, adecuados á súa idade e relacionados con contidos doutras materias do currículo: os materiais.
B4	Estratexias de produción: producir textos escritos sinxelos con finalidades variadas sobre distintos temas utilizando estratexias e recursos adecuados de cohesión e coherencia: prevendo o futuro próximo.
B5	<p>Patróns sonoros, acentuais, rítmicos e de entoación: stress and rhythm.</p> <p>Patróns gráficos e convencións ortográficas: uso de so.</p> <p>Aspectos socioculturais e sociolingüísticos: mostrar unha actitude receptiva cara ás persoas que viviron experiencias diferentes á propia; recoñecer e aprender formas básicas de relación social en lingua estranxeira; identificación de costumes e trazos da vida cotiá propios doutros países e culturas onde se fala a lingua estranxeira.</p> <p>Funcións comunicativas: expresar e interactuar correctamente e con fluidez en diferentes situacións comunicativas</p> <p>Léxico básico: materiais; partes dunha casa.</p> <p>Estruturas sintáctico-discursivas: will; first conditional.</p>

Cadro 2.16: Contidos da unidade 9

2.5 Elementos transversais

Os elementos transversais do currículo son contidos que, segundo o Decreto 86/2105 (Galicia–CCEOU 2015), deben traballarse en todas as materias pola súa importancia formativa de cara á consecución dos obxectivos da etapa. Cómpre, por tanto, de acordo con disposto na Resolución do 26 de maio de 2022 (Galicia–CCEFPU 2022), concretar os elementos transversais que se abordarán no desenvolvemento desta materia, que serán os seguintes:

1. Comprensión lectora. Lectura e comprensión de textos de diferentes tipos en diferentes soportes. Comprensión global e comprensión específica.
2. Expresión oral e escrita. Conversación e simulación de interaccións reais. Elaboración de presentacións e discursos. Técnicas retóricas: invención, disposición, elocución, memorización e pronunciación.
3. Comunicación audiovisual. Uso da imaxe o do son para potenciar e comunicar significados diversos. Uso dos símbolos, das iconas, da música e da canción.
4. Tecnoloxías da información e da comunicación. Uso das TIC para a aprendizaxe de linguas. Busca de información na web e análise da súa fiabilidade. Procesamento de textos e correctores ortográficos e gramaticais.
5. Emprendemento. Fomento do espírito emprendedor e a iniciativa empresarial a partir de aptitudes como a creatividade, a autonomía, a iniciativa, o traballo en equipo, a confianza nun mesmo e o sentido crítico.
6. Educación cívica e constitucional. Adquisición dos valores que sustentan a liberdade, a xustiza, a igualdade, o pluralismo político, a paz, a democracia, e o respecto aos dereitos humanos.
7. Prevención da discriminación e da violencia. Prevención da violencia de xénero, da violencia contra as persoas con discapacidade, da violencia terrorista e de calquera outra forma de violencia, racismo ou xenofobia.
8. Educación e seguridade viaria. Coñecemento dos dereitos e deberes dos usuarios das vías, en calidade de peóns, viaxeiros e condutores de bicicletas ou vehículos a motor. Respecto das normas e dos sinais. Fomento da convivencia, a tolerancia, a prudencia, o autocontrol, o diálogo e a empatía con actuacións adecuadas tendentes a evitar os accidentes de tráfico e as súas secuelas.

2.6 Actividades complementarias e extraescolares

As actividades complementarias e extraescolares desta materia forman parte da programación xeral anual do centro e, en consecuencia, relaciónanse detalladamente no documento correspondente.

3 Metodoloxía

Aínda que a Lei orgánica 8/21013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013) declarase no seu preámbulo que «a lei apoia decididamente o plurilingüismo, redobrando os esforzos para conseguir que os estudantes se desenvolvan con fluidez polo menos nunha primeira lingua estranxeira», o certo é que o ensino desta primeira lingua estranxeira segue a realizarse nunhas circunstancias moi complicadas. En particular, a metodoloxía empregada debe afrontar os seguintes importantes desafíos:

1. Clases moi numerosas. A aprendizaxe dunha lingua estranxeira consiste na adquisición dunha serie de destrezas prácticas que requiren atención individualizada e, especialmente no caso das destrezas de comunicación oral, non se poden traballar adecuadamente con 30–35 alumnos/as por aula, o que supón menos de 2 minutos de atención individual ao alumno/a por parte do profesorado en cada clase.
2. Clases moi heteroxéneas. A mestura de alumnado con diferentes niveis de competencia lingüística e comunicativa nunha mesma aula fai moi complicado escoller actividades adecuadas para todos. Como consecuencia, existe o risco de que algúns alumnos e alumnas, que tamén estudan a lingua estranxeira en academias de idiomas, se aburran e se desmotiven, e que outros, que arrastran carencias de cursos anteriores, se desanimen pola dificultade crecente da materia. Arbitrar «métodos que teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe, favorezan a capacidade de aprender por si mesmos e promovan a aprendizaxe en equipo», como ordena o Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015), non é unha tarefa tan doada de facer como de dicir, e moito menos aínda en clases tan numerosas. Non esquezamos que non estamos a falar de adquirir coñecementos declarativos por medio do estudio, senón da adquisición dun conxunto de destrezas sofisticadas que precisan da práctica activa.
3. Alumnado desmotivado e disruptivo. Aprender unha lingua estranxeira require un esforzo considerable. Segundo Desveaux (2017), precísanse aproximadamente 200 horas de aprendizaxe guiada para progresar dun nivel do MCER (CE 2001) ao seguinte. A moitos alumnos e alumnas non lles resulta doado atopar unha motivación intrínseca adecuada para realizar este esforzo, e non resulta fácil motivalos externamente. Algúns incluso adoptan unha conduta disruptiva, distraendo aos compañeiros e dificultando aínda máis o labor do profesorado.

Tendo presentes estas dificultades, e considerando os resultados de estudos recentes no campo da lingüística aplicada que apoian a adopción dun enfoque comunicativo combinado con explicacións formais (por exemplo Lightbown e Spada 2006), así como os principios metodolóxicos establecidos no Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015), a metodoloxía empregada para o ensino desta materia concretarase nas pautas metodolóxicas xerais esbozadas na sección seguinte.

3.1 Pautas xerais

A programación didáctica desenvolverase de acordo cos seguintes principios metodolóxicos xerais. O profesorado da materia poderá adaptar a metodoloxía a cada caso concreto, segundo estime conveniente.

Enfoque comunicativo Promoverase a aprendizaxe da lingua estranxeira como instrumento de comunicación mediante a realización de actividades prácticas que supoñan un intercambio comunicativo xenuíno ou simulen situacións de comunicación reais.

Atención á forma Prestaráselle atención explícita á gramática e ao léxico da lingua para asegurar o desenvolvemento da competencia lingüística necesaria. A realimentación correctiva axustarase ao tipo de práctica (controlada ou libre) e á importancia ou persistencia do erro. Realizaranse exercicios prácticos de diversos tipos: completar frases, transformación, tradución, etc

Destrezas básicas Todas as unidades didácticas incluírán actividades prácticas estruturadas das catro destrezas básicas: escoitar, falar, ler e escribir. Realizaranse exercicios prácticos de diversos tipos: responder preguntas de comprensión, conversación, ditado, redacción, etc.

Uso do inglés O inglés será a lingua de instrución principal na aula. As linguas galega ou castelá só se utilizarán como apoio no proceso de aprendizaxe da lingua estranxeira.

Metodoloxía activa Empregarase unha metodoloxía activa e participativa que favoreza o traballo individual e cooperativo do alumnado.

Traballo en equipo As actividades realizadas en parellas ou grupos multiplican o tempo de práctica oral do alumnado; son especialmente axeitadas para clases numerosas e heteroxéneas.

Motivación Empregaranse materiais acordes cos intereses do alumnado para estimular a súa motivación, especialmente materiais audiovisuais como cancións ou vídeos.

Autonomía Realizaranse actividades que, na medida do posible, teñan en conta os diferentes ritmos de aprendizaxe e favorezan a autonomía do alumnado de cara a aprendizaxe da lingua estranxeira.

Uso das TIC Promoverase a integración e o uso das tecnoloxías da información e da comunicación na aula, como recurso metodolóxico eficaz para desenvolver as tarefas de ensino e aprendizaxe, en particular da aula virtual e de Google Workspace for Education (Gmail, Google Drive, Classroom, etc.).

Proxectos Poderán realizarse proxectos e outras actividades de aprendizaxe integradas que lle permitan ao alumnado desenvolver máis dunha competencia ao mesmo tempo.

3.2 Materiais e recursos didácticos

Relaciónanse a continuación os materiais e recursos didácticos que se empregarán no desenvolvemento da programación desta materia.

Libro de texto Robert Quinn (2010). *Switch 2: Student's Book*. Libro de texto de 2º ESO desde o curso 2013/14. Oxford: Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-484890-9.

Libros de lectura Haberá unha biblioteca de aula de libros de lectura adaptados ao nivel dos grupos formada con fondos da biblioteca do centro.

Miniportátiles O alumnado deste nivel participa no plan Abalar, polo que dispoñen de ordenadores miniportátiles nas aulas para o traballo diario.

Aula virtual O instituto dispón dunha aula virtual en liña na que haberá recursos, actividades de repaso, actividades de reforzo ou ampliación, cuestionarios, etc.

Google Workspace for Education Trátase dun paquete de ferramentas de produtividade de Google para colaborar na aula, entre as que se inclúen Gmail, Classroom, Documentos e Drive. A administración das aplicacións e dos usuarios é realizada polo IES Santa Irene no seu dominio propio de Internet (iessantairene.es). Cada alumno e alumna ten o seu enderezo de correo electrónico propio neste dominio. As aplicacións poden empregarse para realizar todo tipo de actividades de xeito electrónico: apuntamentos, exercicios, cuestionarios, diarios, cadernos, redaccións, etc. Á diferenza da aula virtual, Google Workspace for Education permite unha atención máis flexible e individualizada.

Esta plataforma servirá de base para intercambiar información e traballos co profesorado, así como para realizar traballos cooperativos. O alumnado usará Google Drive para confeccionar un caderno dixital.

Outros materiais Poderán usarse, así mesmo, outros materiais diversos seleccionados polo profesorado: materiais impresos, gravacións, vídeos, etc.

3.3 Medidas de atención á diversidade

A Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013), ao tratar sobre o alumnado con *necesidade específica de apoio educativo* (NEAE), dispón que as administracións deberán asegurar os recursos necesarios para que os alumnos e alumnas que requiran unha atención educativa diferente á ordinaria poidan alcanzar o máximo desenvolvemento posible das súas capacidades persoais e, en todo caso, os obxectivos establecidos con carácter xeral para todo o alumnado. Como causa desta necesidade de atención educativa diferente á ordinaria, menciónanse as circunstancias seguintes:

1. as necesidades educativas especiais,
2. as dificultades específicas de aprendizaxe,
3. as altas capacidades intelectuais,
4. a incorporación tardía ao sistema educativo, e
5. as condicións persoais ou de historia escolar.

Entre as posibles medidas de atención ao alumnado de ESO con NEAE, o Real decreto 1105/2014 (España–MECD 2015b) cita as seguintes:

1. as adaptacións do currículo,

2. a integración de materias en ámbitos,
3. os agrupamentos flexibles,
4. o apoio en grupos ordinarios,
5. os desdobrementos de grupos,
6. a oferta de materias específicas,
7. os programas de mellora da aprendizaxe e o rendemento, e
8. outros programas de tratamento personalizado para o alumnado con necesidade específica de apoio educativo.

Os centros docentes adoptarán as medidas de intervención máis adecuadas tras a identificación e valoración do alumnado con NEAE, que deberá realizarse o antes posible, segundo dispón o Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015).

Ademais, a Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013) dispón que tanto na ESO como no bacharelato se establecerán as medidas máis adecuadas para que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades educativas especiais.

Así mesmo, con relación ao ensino e avaliación da lingua estranxeira, o Decreto 86/2015 (Galicia–CCEOU 2015) dispón que se establecerán medidas de flexibilización e alternativas metodolóxicas para o alumnado con discapacidade, en especial para o que presente dificultades na súa expresión oral, e que estas adaptacións non se terán en conta en ningún caso para minorar as cualificacións obtidas.

En consecuencia, á parte do tratamento da diversidade contemplado nas pautas metodolóxicas xerais (§ 3.1), o profesorado desta materia adoptará as medidas concretas necesarias, ou as considere máis apropiadas tendo en conta os recursos dispoñibles, para responder á diversidade do seu alumnado. Entre estas medidas figurarán as seguintes:

Actividades de reforzo Poderán realizarse actividades de reforzo e consolidación co alumnado que non progrese adecuadamente. Poderán usarse as fichas de materiais fotocopiados do libro de texto ou fichas preparadas polo profesorado. Tamén poderán realizarse as actividades por medios electrónicos como a aula virtual ou Google Workspace for Education, que incluso permiten crear cuestionarios que ofrezan realimentación inmediata.

Actividades de ampliación Poderán realizarse actividades de ampliación de contidos co alumnado que teña unha competencia na lingua estranxeira moi superior á do resto do alumnado do seu grupo. Poderán usarse os mesmos medios impresos ou electrónicos que no caso anterior, a realización de traballos sobre libros, películas, etc.

Adaptación dos procedementos de avaliación No caso do alumnado diagnosticado con necesidades educativas especiais, os procedementos de avaliación adaptaranse segundo corresponda, incrementando o tempo de realización das probas ou empregando probas ou instrumentos de avaliación alternativos.

Adaptación do currículo No caso do alumnado diagnosticado con necesidades educativas especiais, con dificultades específicas de aprendizaxe ou con discapacidade, especialmente para a comprensión ou expresión oral, o profesorado da materia, en colaboración co departamento de orientación, propondrá a realización dunha adaptación do currículo que poderá afectar tanto aos contidos como aos criterios de avaliación e aos estándares de aprendizaxe avaliados.

4 Avaliación do alumnado

4.1 Procedementos de avaliación

Os procedementos empregados para a avaliación inicial, continua e extraordinaria do alumnado consistirán na aplicación dos **instrumentos de avaliación** que, de entre os que se relacionan seguidamente, o profesorado estime máis apropiados para cada caso.

Proba escrita presencial Consiste nunha serie de preguntas ou tarefas que o alumnado deberá resolver por escrito, aínda que os estímulos das tarefas ou preguntas poidan darse por outros medios. As tarefas poden consistir en ler un texto, escoitar unha gravación, redactar un texto, facer un ditado, completar, traducir ou transformar frases, ou calquera outra tarefa realizada en clase. As preguntas poden ser de resposta aberta, de resposta pechada, de selección múltiple, ou de calquera outro tipo utilizado en clase.

Proba oral presencial Consiste na realización dunha tarefa que permita avaliar directamente a capacidade de expresión ou interacción oral do alumnado. A tarefa pode consistir nun discurso, presentación ou diálogo breves, ou calquera outra tarefa realizada en clase.

Proba telemática Consiste nunha proba escrita que se realiza a distancia mediante a aula virtual do centro ou o servizo de Google Workspace for Education no dominio `iessantairene.es`. Úsase como alternativa ás probas presenciais cando estás non se poden aplicar, e organízase habitualmente dentro do horario da materia. A experiencia do curso 2019/20 asínanos que a incidencia de fraude é elevada neste tipo de probas, xa que non se pode asegurar nin sequera a identidade da persoa que as realiza. En consecuencia, sempre que sexa posible tenderase a minimizar a súa ponderación e usaranse en conxunción con outros instrumentos de avaliación.

Proba diagnóstica Trátase dunha proba presencial ou telemática cuxa finalidade non é cualificar ao alumno, senón obter información global ou pormenorizada da competencia lingüística do alumnado. Nunha escola con clases moi numerosas, a proba diagnóstica global permite identificar posibles alumnos ou alumnas con necesidades específicas de atención educativa co obxecto de sometelos a un estudio máis detallado.

Traballo Consiste na preparación de materiais para a súa avaliación. Os materiais elaborados poden ser de tipos moi diversos, desde unha redacción sinxela preparada individualmente ata un vídeo realizado por un equipo.

Actividade telemática Consiste na realización ou participación nunha actividade organizada nunha plataforma de ensino a distancia, como a aula virtual do centro ou o servizo de Google Workspace for Education no dominio `iessantairene.es`. Estas actividade poden adoptar formas e

contidos moi diversos, desde a redacción dun texto breve nun documento de texto ata o envío de fotografías do traballo do alumnado no seu caderno ou a participación en foros.

Rúbrica As rúbricas son simplemente escalas de cualificación das producións orais ou escritas do alumnado. Hainas de dous tipos: sintéticas, coas que o profesorado valora o proceso ou produto en conxunto, e analíticas, coas que o profesorado puntúa os diferentes aspectos por separado e logo suma as puntuacións para obter o total correspondente (Mertler 2001).

As rúbricas sintéticas úsanse habitualmente cando poden tolerarse erros dunha parte do proceso se a cualidade do produto final é alta. Son probablemente máis apropiadas cando o alumnado realiza unha tarefa creativa e cando non hai unha resposta correcta definitiva. Un exemplo deste tipo de rúbricas son as guías de cualificación dos exercicios de redacción do exame TOEFL (ETS 2014).

As rúbricas analíticas prefírense normalmente cando se busca unha resposta máis concreta e a creatividade non é unha característica esencial das respostas do alumnado. Ofrecen maior realimentación pero reducen significativamente a velocidade da avaliación. Un exemplo deste tipo de rúbricas son os criterios de avaliación da segunda tarefa de redacción do exame IELTS (IELTS 2017).

Nesta programación inclúense rúbricas xenéricas para a cualificación da expresión oral (cadro 4.1), da expresión escrita (cadro 4.2) e das preguntas abertas de comprensión lectora (cadro 4.3), que, en caso necesario, poderán ser adaptadas polo profesorado para adecualas a actividades concretas.

Caderno de clase O alumnado debe ter un caderno de clase onde tomen apuntamentos, fagan exercicios diversos e rexistren as actividades realizadas, seguindo sempre as indicacións do profesorado. Este caderno, que poderá ser virtual nas aulas Abalar, pode tamén ser usado polo profesorado como instrumento de avaliación.

Observación na aula A observación do traballo do alumnado na aula é un instrumento de avaliación importante para valorar a actitude e o esforzo do alumnado, así como o seu desempeño en expresión e interacción oral.

Produción As producións orais ou escritas do alumnado en clase poden servir para a observación na aula, pero tamén poden usarse en procedementos de avaliación alternativa como a autoavaliación e a coavaliación, así como na avaliación inicial.

Cuestionario Os cuestionarios consisten nunha serie de preguntas realizadas ao alumnado co fin de obter información que permita orientar a acción docente e detectar necesidades específicas de apoio educativo. Poden facerse na lingua estranxeira ou combinar preguntas en castelán ou galego e na lingua estranxeira co fin realizar unha avaliación preliminar da expresión escrita nesta lingua. Son, por tanto, instrumentos moi útiles para realizar a avaliación inicial.

Expediente académico A revisión do expediente académico do alumnado novo é un procedemento moi útil na avaliación inicial que permite en ocasións coñecer información moi importante que, doutro xeito, podería pasar desapercibida.

4.2 Prevención da fraude

Para garantir unha avaliación xusta e equitativa, o alumnado deberá ter presentes as consideracións e normas seguintes:

1. O plaxio é un engano, unha fraude, e como tal choca de fronte cos fins da educación e produce resultados de avaliación inxustos. A fraude de calquera tipo nas probas, nos traballos, ou en calquera outro instrumento de avaliación, constitúe, por tanto, unha práctica intolerable, que debe ser sancionada de xeito exemplar.
2. Non é necesario que o profesorado descubra a fraude no momento no que se comete: bastará como proba un análise contrastivo das respostas ou do traballo do alumnado que leve á conclusión de que a existencia de fraude é a única explicación razoable de, polo menos, algunhas desas respostas ou parte dese traballo.
3. O intento de cometer fraude será equiparable a todos os efectos á fraude consumada.
4. Serán sancionados todos os alumnos e alumnas implicados na fraude, non só o alumnado que se beneficie del.
5. Durante a realización das probas orais e escritas, o alumnado terá os seus teléfonos móbiles e outros dispositivos dixitais apagados e gardados nas súas mochilas ou carteiras. Se non teñen onde gardalos, entregaranllos ao profesorado. O incumprimento desta norma considerárase intento de fraude.
6. A fraude será sancionada coa cualificación mínima na proba ou instrumento correspondente. En caso de reincidencia, cada fraude implicará ademais a redución dun punto na cualificación trimestral correspondente.

4.3 Avaliación inicial

Nos primeiros días do curso, o profesorado realizará unha avaliación inicial do alumnado a fin de diagnosticar posibles dificultades individuais ou colectivas e de axustar a acción docente ás necesidades dos seus alumnos e alumnas. Cada profesor/a determinará que procedementos dos indicados na sección 4.1 son os máis apropiados para realizar esta avaliación en cada grupo de alumnos/as en función das circunstancias particulares do grupo. Dado que o obxectivo desta avaliación non é cualificar ao alumnado, senón obter información para orientar a actividade docente, os procedementos seguintes poden considerarse especialmente apropiados:

1. Revisión do expediente do alumnado novo co fin de coñecer a cualificación obtida na materia en cursos anteriores e, no seu caso, as medidas de reforzo educativo adoptadas.
2. Cuestionario que permita coñecer os intereses e motivación do alumnado en relación ao aprendizaxe da lingua estranxeira, así como as súas fortalezas e debilidades.
3. Proba diagnóstica global breve similar a un *placement test* seguida de un estudio máis detallado do alumnado que teña resultados atípicos.

4 Avaliación do alumnado

Puntos	Descrición
9-10	Desenvolve a tarefa con fluidez. Non hai pausas, interrupcións nin vacilacións excesivas. A pronunciación, a entoación, o ritmo e o volume son adecuados. O discurso é claro, organizado e relevante, con detalles, argumentos ou exemplos adecuados. Emprega un vocabulario apropiado e non hai erros sintácticos importantes.
7-8	Desenvolve a tarefa adecuadamente. Pode haber pausas, interrupcións ou vacilacións ocasionais sen incidencia na comprensión. A pronunciación, a entoación, o ritmo e o volume son case sempre adecuados. O discurso é, en xeral, claro, organizado e relevante, con suficientes detalles, argumentos ou exemplos. Emprega un vocabulario apropiado e non hai erros sintácticos importantes.
5-6	Desenvolve a tarefa de xeito limitado. Pode haber pausas, interrupcións, vacilacións ou defectos de pronunciación, entoación, ritmo ou volume que dificulten ocasionalmente a comprensión. O discurso pode ser ocasionalmente confuso, desorganizado, repetitivo ou irrelevante. Poden faltar detalles, argumentos ou exemplos. Emprega un vocabulario limitado e pode haber erros sintácticos importantes.
3-4	Non logra desenvolver a tarefa adecuadamente. Hai pausas, interrupcións, vacilacións ou defectos de pronunciación, entoación, ritmo ou volume que dificultan a comprensión. O discurso é, ás veces, confuso, desorganizado, repetitivo ou irrelevante. Faltan detalles, argumentos ou exemplos. Emprega un vocabulario desapropiado e hai erros sintácticos importantes.
1-2	Non desenvolve a tarefa de ningún xeito aceptable. Hai moitas pausas, interrupcións, vacilacións ou defectos de pronunciación, entoación, ritmo ou volume que dificultan a comprensión. O discurso é moi breve, confuso, desorganizado, repetitivo ou irrelevante. Emprega un vocabulario desapropiado e hai erros sintácticos importantes.
0	Non responde á tarefa ou a resposta non está relacionada coa tarefa asignada.

Cadro 4.1: Rúbrica xenérica para a cualificación da expresión oral

Puntos	Descrición
9-10	Desenvolve moi ben a tarefa. O texto é claro, coherente, organizado, cohesionado e relevante en toda a súa extensión, con detalles, argumentos ou exemplos adecuados. Os recursos lingüísticos son apropiados e variados. Case non hai erros. Causa unha impresión moi boa ou excelente.
7-8	Desenvolve ben a tarefa. O texto é, en xeral, claro, coherente, organizado, cohesionado e relevante, con suficientes detalles, argumentos ou exemplos. Os recursos lingüísticos son, en xeral, apropiados e razoablemente variados. Hai poucos erros. O texto lese con interese e facilidade.
5-6	Desenvolve a tarefa de xeito limitado. O texto pode ser ocasionalmente confuso, repetitivo, incoherente ou irrelevante. Poden faltar detalles, argumentos ou exemplos. Os recursos lingüísticos son limitados e ocasionalmente inadecuados. Pode haber abundantes erros. O texto cumpre a súa función de xeito simple, esixindo certo esforzo por parte do lector.
3-4	Non logra desenvolver a tarefa adecuadamente. O texto ten partes confusas, repetitivas, incoherentes e/ou irrelevantes. Faltan detalles, argumentos ou exemplos. Os recursos lingüísticos son limitados e inadecuados. Pode haber palabras inventadas baseadas na lingua materna. Hai moitos erros. O lector ten que facer un esforzo considerable para comprender o texto.
1-2	Non desenvolve a tarefa de ningún xeito aceptable. O texto é moi breve ou ten partes moi confusas, repetitivas, incoherentes ou irrelevantes. Os recursos lingüísticos son moi limitados e inadecuados. Hai moitos erros, que indican un escaso coñecemento da lingua. O lector ten moita dificultade para comprender o texto.
0	Non responde á tarefa ou a resposta non está relacionada coa tarefa asignada.

Cadro 4.2: Rúbrica xenérica para a cualificación da expresión escrita

4 Avaliación do alumnado

Puntos	Contido	Forma
2	A resposta é apropiada e completa, e indica unha boa comprensión do texto e da pregunta.	A resposta é gramaticalmente completa e non ten erros importantes.
1	A resposta omite información relevante, inclúe información irrelevante, responde a pregunta indirectamente ou indica unha comprensión parcial do texto ou da pregunta.	A resposta non é gramaticalmente completa ou ten un erro importante.
0	A resposta indica que o alumno non comprendeu a parte relevante do texto ou a propia pregunta.	A resposta ten dous ou máis erros importantes, ou ten un só erro importante pero non é gramaticalmente completa.
	A resposta é ambigua, confusa ou incomprendible e non se pode determinar se o alumno comprendeu o texto ou non.	
Non hai resposta.		

Non se puntuará a forma se a puntuación do contido é cero.

Cadro 4.3: Rúbrica xenérica para a cualificación de preguntas abertas de comprensión lectora

Unha vez realizada a avaliación inicial, adoptaranse, en caso necesario, as medidas de atención á diversidade máis adecuadas de entre as descritas na sección 3.3, coa conformidade do alumnado e os seus pais, nais ou titores legais, e co asesoramento do departamento de orientación e a xefatura de estudos. Ditas medidas son as seguintes:

1. Actividades de reforzo educativo para o alumnado que teña dificultades de aprendizaxe ou cuxa competencia lingüística na lingua estranxeira estea moi por debaixo do nivel da maioría do grupo.
2. Actividades de ampliación para aqueles alumnos e alumnas cuxa competencia lingüística na lingua estranxeira estea moi por encima do nivel da maioría do grupo.
3. Adaptación dos procedementos de avaliación, se procede, no caso do alumnado diagnosticado con necesidades educativas especiais.
4. Adaptación do currículo, se procede, no caso do alumnado diagnosticado con necesidades educativas especiais, con dificultades específicas de aprendizaxe ou con discapacidade, especialmente para a comprensión ou expresión oral.

4.4 Avaliación continua

A avaliación do proceso de aprendizaxe do alumnado da ESO será continua, formativa e integradora, de acordo coa Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013). O Real decreto 1105/2014 (España–MECD 2015b) dispón ademais que a avaliación de cada disciplina se realizará de maneira diferenciada, e que os seus resultados se expresarán mediante unha cualificación numérica, sen empregar decimais, nunha escala de un a dez, que irá acompañada dos seguintes termos: insuficiente (1–4), suficiente (5), ben (6), notable (7–8) e sobresaliente (9–10).

De acordo co disposto na Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no

Contidos	Ponderación
Bloque 1. Comprensión de textos orais	50%
Bloque 2. Produción de textos orais: expresión e interacción	
Bloque 3. Comprensión de textos escritos	
Bloque 4. Produción de textos escritos: expresión e interacción	
Bloque 5. Coñecemento da lingua e consciencia plurilingüe e intercultural	50%

Cadro 4.4: Ponderación de contidos na avaliación continua

Instrumentos de avaliación	Ponderación
Probas	90%
Tarefas e actividades prácticas	10%

Cadro 4.5: Ponderación dos instrumentos de avaliación na avaliación continua

sistema educativo de Galicia (Galicia–CCEU 2022), ao longo de cada curso realizaranse para cada grupo tres sesións de avaliación parciais. En cada ocasión o profesorado avaliará o desempeño do alumnado con respecto dos estándares de aprendizaxe avaliábeis e dos contidos descritos nas seccións 2.3 e 2.4. Aínda que cada avaliación se centrará nos estándares e contidos impartidos desde a avaliación anterior, tamén poderá avaliarse a consolidación de contidos previos, incluíndo nos instrumentos de avaliación utilizados outros estándares e contidos impartidos desde o principio de curso.

Cualificacións parciais trimestrais En cada trimestre as puntuacións obtidas polo alumnado nos instrumentos de avaliación utilizados normalizaranse no intervalo 0,00–10,00 e aplicaráselles as ponderacións recollidas nos cadros 4.4 e 4.5 a fin obter a puntuación trimestral, que será un número de dúas cifras decimais entre 0,00 e 10,00.

Para obter una avaliación trimestral positiva, é necesario que o alumnado obteña unha puntuación trimestral mínima de 4,50 puntos e que, ademais, demostre un grao de desempeño mínimo do 35% en tres bloques de contidos diferentes, polo menos. Neste caso, a cualificación da avaliación obterase redondeando a puntuación trimestral ao número enteiro máis próximo no intervalo 5–10. No caso contrario, se a avaliación é negativa, a cualificación da avaliación obterase redondeando a puntuación trimestral ao número enteiro máis próximo no intervalo 1–4.

Cualificación final A fin de valorar o esforzo continuado do alumnado, esencial para a aprendizaxe dunha lingua estranxeira, a cualificación final debe reflectir o desempeño do alumnado ao longo de todo o curso. Por outra parte, por tratarse dun sistema de avaliación continua, e considerando que os contidos desta materia teñen carácter progresivo, a avaliación positiva no terceiro trimestre supón a superación da materia, polo que **non se farán probas específicas de recuperación**.

Unha vez realizada a terceira avaliación parcial, calcularase a cualificación final do xeito seguinte:

1. Se a puntuación trimestral media é igual ou superior a 4,50 puntos:
 - a) A cualificación final obterase redondeando esta puntuación trimestral media ao número enteiro máis próximo no intervalo 5–10, sempre e cando a puntuación do último trimestre

- sexa igual ou superior a 4,00 puntos e o alumnado demostrase un grao de desempeño mínimo do 35% en tres bloques de contidos diferentes, como mínimo, ao longo de dito trimestre.
- b) Noutro caso, a cualificación final será de 4 puntos.
2. Se a puntuación trimestral media é inferior a 4,50 puntos:
- a) A cualificación final será de 5 puntos se a puntuación do último trimestre é igual ou superior a 4,50 puntos, sempre que ademais o alumnado demostrase un grao de desempeño mínimo do 35% en tres bloques de contidos diferentes, como mínimo, ao longo de dito trimestre.
 - b) Noutro caso, a cualificación final obterase redondeando a puntuación trimestral media ao número enteiro máis próximo no intervalo 1–4.

O alumnado que na terceira avaliación parcial non obteña unha cualificación final positiva realizará unha proba dirixida a avaliar a superación dos contidos máis básicos do curso, que en caso necesario poderá realizarse ao longo de varios períodos lectivos. O alumnado que supere esta proba recibirá a cualificación de «suficiente» na avaliación final; noutro caso, outorgaráselle a cualificación cualitativa correspondente ao seu desempeño ao longo de todo o curso, reflectido na media ponderada das puntuacións trimestrais.

4.5 Recuperación e avaliación de pendentes

A Lei orgánica 8/2013 para a mellora da calidade educativa (LOMCE) (España 2013) dispón que o alumnado que promoció sen ter superado todas as materias seguirá os programas de reforzo que estableza o equipo docente e deberá superar as avaliacións correspondentes e no artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación (Galicia–CCEU 2021), establécese a súa estrutura e desenvolvemento.

Sendo a Primeira Lingua Estranxeira unha materia obrigatoria en todos os cursos de ESO, e a fin de facilitar a súa aplicación e avaliación, este programa de reforzo correrá a cargo do profesorado que lle dea clase ao alumnado con materias pendentes de superar durante este curso. Na aplicación do plan o profesorado adoptará as medidas de reforzo que estime oportunas (v. sección 3.3).

En cada trimestre o alumnado, ademais de entregar as tarefas que lle indique o seu profesorado, deberá realizar unha proba escrita sobre os contidos do trimestre correspondente especificados no curso virtual. A cualificación parcial trimestral corresponderá ao 80% de cualificación da proba máis o 20% da cualificación das tarefas, e redondearase ao número enteiro máis próximo no intervalo 1–10.

Unha vez realizada a terceira avaliación parcial, calcularase a cualificación final correspondente, que consistirá na media aritmética das tres cualificacións parciais ou na última delas, a que sexa maior, redondeada ao número enteiro máis próximo no intervalo 1–10.

O alumnado que na terceira avaliación parcial non obteña unha cualificación final positiva realizará unha proba dirixida a avaliar a superación dos contidos máis básicos do curso. O alumnado que supere esta proba recibirá a cualificación de «suficiente» na avaliación final; noutro caso, outorgaráselle a cualificación cualitativa correspondente ao seu desempeño ao longo de todo o curso, reflectido na media ponderada das puntuacións trimestrais.

5 Avaliación do ensino

5.1 Avaliación do proceso de ensino e da práctica docente

O proceso de ensino e a práctica docente serán avaliados regularmente nas reunións mensuais de departamento, especialmente na última reunión do mes de xuño, onde se determinarán as conclusións que serán trasladadas á memoria final. Para avaliar o proceso de ensino empregaranse os indicadores recollidos no cadro 5.1, e para avaliar a práctica docente, os indicadores do cadro 5.2.

5.2 Mecanismos de avaliación e revisión da programación didáctica

A programación didáctica tamén será avaliada regularmente nas reunións mensuais de departamento de acordo cos indicadores recollidos no cadro 5.3. Tomarase nota das propostas de revisión que se realicen nestas reunións e na reunión final do mes de xuño valoraranse de novo de cara a incorporalas á programación do curso seguinte. As conclusións máis salientables serán recollidas na memoria final.

5 Avaliación do ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				
2. Conseguiuse crear un conflito cognitivo que favoreceu a aprendizaxe.				
3. Conseguiuse motivar para lograr a actividade intelectual e física do alumnado.				
4. Conseguiuse a participación activa de todo o alumnado.				
5. Contouse co apoio e coa implicación das familias no traballo do alumnado.				
6. Mantívose un contacto periódico coa familia por parte do profesorado.				
7. Adoptáronse as medidas curriculares adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
8. Adoptáronse as medidas organizativas adecuadas para atender ao alumnado con NEAE.				
9. Atendeuse adecuadamente á diversidade do alumnado.				
10. Usáronse distintos instrumentos de avaliación.				
11. Dáse un peso real á observación do traballo na aula.				
12. Valorouse adecuadamente o traballo colaborador do alumnado dentro do grupo.				
13. O nivel de dificultade foi adecuado ás características do alumnado.				

Cadro 5.1: Indicadores de logro do proceso de ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. Como norma xeral, fanse explicacións xerais para todo o alumnado.				
2. Ofrecense a cada alumno/a as explicacións individualizadas que precisa.				
3. Elabóranse actividades atendendo á diversidade.				
4. Elabóranse probas de avaliación adaptadas ás necesidades do alumnado con NEAE.				
5. Utilízanse distintas estratexias metodolóxicas en función dos temas a tratar.				
6. Combínase o traballo individual e en equipo.				
7. Poténcianse estratexias de animación á lectura.				
8. Poténcianse estratexias tanto de expresión como de comprensión oral e escrita.				
9. Incorporáanse as TIC aos procesos de ensino–aprendizaxe.				
10. Ofrecense ao alumnado de forma rápida os resultados das probas, traballos, etc.				
11. Analízanse e coméntanse co alumnado os aspectos máis significativos derivados da corrección das probas, traballos, etc.				
12. Dáselle ao alumnado a posibilidade de visualizar e comentar os seus acertos e erros.				
13. Grao de implicación do profesorado nas funcións de titoría e orientación.				
14. Adecuación, logo da súa aplicación, das ACS propostas e aprobadas.				
15. As medidas de apoio, reforzo, etc. están claramente vinculadas aos estándares.				
16. Avaliase a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación, etc.				

Cadro 5.2: Indicadores de logro da práctica docente

5 Avaliación do ensino

	Escala			
	1	2	3	4
1. Adecuación do deseño das unidades didácticas, temas ou proxectos a partir dos elementos do currículo.				
2. Adecuación da secuenciación e da temporización das unidades didácticas, temas ou proxectos.				
3. O desenvolvemento da programación respondeu á secuenciación e a temporización previstas.				
4. Adecuación da secuenciación dos estándares para cada unha das unidades, temas ou proxectos.				
5. Adecuación do grao mínimo de consecución fixado para cada estándar.				
6. Vinculación de cada estándar a un ou varios instrumentos para a súa avaliación.				
7. Fixación dunha estratexia metodolóxica común para todo o departamento.				
8. Adecuación da secuencia de traballo na aula.				
9. Adecuación dos materiais didácticos utilizados.				
10. Adecuación do libro de texto.				
11. Adecuación do plan de avaliación inicial deseñado, incluídas as consecuencias da proba.				
12. Adecuación da proba de avaliación inicial, elaborada a partir dos estándares.				
13. Adecuación das pautas xerais establecidas para a avaliación continua: probas, traballos, etc.				
14. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación final.				
15. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación extraordinaria.				
16. Adecuación dos criterios establecidos para o seguimento de materias pendentes.				
17. Adecuación dos criterios establecidos para a avaliación desas materias pendentes.				
18. Adecuación dos programas de apoio, recuperación, etc. vinculados aos estándares.				
19. Adecuación das medidas específicas de atención ao alumnado con NEAE.				
20. Grao de desenvolvemento das actividades complementarias e extraescolares previstas.				
21. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre criterios de avaliación, estándares e instrumentos.				
22. Adecuación dos mecanismos para informar ás familias sobre os criterios de promoción.				
23. Adecuación do seguimento e da revisión da programación ao longo do curso.				
24. Contribución desde a materia ao plan de lectura do centro.				
25. Grao de integración das TIC no desenvolvemento da materia.				

Cadro 5.3: Indicadores de logro da programación didáctica

Lexislación e bibliografía

- Consello de Europa (2001). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, Teaching, Assessment*. Cambridge University Press. ISBN: 978-0-521-80313-7. URL: <https://rm.coe.int/1680459f97>.
- Crystal, David (2006). «English worldwide». En: *A History of the English Language*. Editado por Richard Hogg e David Denison. Cambridge University Press. Capítulo 9, páxinas 420–439. URL: <https://books.google.es/books?id=0SMIngEACAAJ>.
- Desveaux, Stephanie (2017). *Guided Learning Hours*. Cambridge English Support Site. URL: <https://support.cambridgeenglish.org/hc/en-gb/articles/202838506-Guided-learning-hours> (accedido o 26/07/2017).
- Educational Testing Service (2014). *TOEFL iBT Test. Independent Writing Rubrics. Integrated Writing Rubrics*. URL: https://www.ets.org/s/toefl/pdf/toefl_writing_rubrics.pdf.
- España (2013). «Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa». En: *Boletín Oficial del Estado* (10 de decembro de 2013). Suplemento en lingua galega ao núm. 295. URL: http://www.boe.es/boe_gallego/dias/2013/12/10/pdfs/BOE-A-2013-12886-G.pdf.
- España. Ministerio de Educación, Cultura e Deporte (2015a). «Orde ECD/65/2015, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria, a educación secundaria obrigatoria e o bacharelato». En: *Boletín Oficial del Estado* (29 de xaneiro de 2015). Suplemento en lingua galega ao núm. 25. URL: https://www.boe.es/boe_gallego/dias/2015/01/29/pdfs/BOE-A-2015-738-G.pdf.
- (2015b). «Real decreto 1105/2014, do 26 de decembro, polo que se establece o currículo básico da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato». En: *Boletín Oficial del Estado* (3 de xaneiro de 2015). Suplemento en lingua galega ao núm. 3. URL: http://www.boe.es/boe_gallego/dias/2015/01/03/pdfs/BOE-A-2015-37-G.pdf.
- Europa (2006). «Recomendación del Parlamento Europeo y del Consejo, de 18 de diciembre de 2006, sobre las competencias clave para el aprendizaje permanente (2006/962/CE)». En: *Diario Oficial da Unión Europea* (30 de decembro de 2006). URL: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/ES/TXT/PDF/?uri=CELEX:32006H0962&from=ES>.
- Galicia. Consellería de Cultura, Educación e Ordenación Universitaria (2015). «Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia». En: *Diario Oficial de Galicia* (29 de xuño de 2015). URL: http://www.xunta.gal/dog/Publicados/2015/20150629/AnuncioG0164-260615-0002_g1.pdf.
- Galicia. Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2021). «Orde do 8 de setembro de 2021 pola que se desenvolve o Decreto 229/2011, do 7 de decembro, polo que se regula a atención á diversidade do alumnado dos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia en que se imparten as

- ensinanzas establecidas na Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación». En: *Diario Oficial de Galicia* (26 de outubro de 2021). URL: https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2021/20211026/AnuncioG0598-211021-0005_gl.pdf.
- Galicia. Consellería de Cultura, Educación e Universidade (2022). «Orde do 25 de xaneiro de 2022 pola que se actualiza a normativa de avaliación nas ensinanzas de educación primaria, de educación secundaria obrigatoria e de bacharelato no sistema educativo de Galicia». En: *Diario Oficial de Galicia* (11 de febreiro de 2022). URL: https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2022/20220211/AnuncioG0598-260122-0001_gl.pdf.
- Galicia. Consellería de Cultura, Educación, Formación Profesional e Universidades (2022). «Resolución do 26 de maio de 2022, da Secretaría Xeral de Educación e Formación Profesional, pola que se ditan instrucións para o desenvolvemento das ensinanzas de educación infantil, educación primaria, educación secundaria obrigatoria e bacharelato no curso académico 2022/23». En: *Diario Oficial de Galicia* (20 de xuño de 2022). URL: https://www.xunta.gal/dog/Publicados/2022/20220620/AnuncioG0655-090622-0001_gl.pdf.
- IELTS (2017). *Writing Task 2 Band Descriptors (public version)*. URL: <https://www.ielts.org/-/media/pdfs/writing-band-descriptors-task-2.ashx>.
- Lightbown, Patsy M. e Nina Spada (2006). *How Languages are Learned*. 3ª edición. Oxford: Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-442224-6.
- Mertler, Craig A. (2001). «Designing Scoring Rubrics for Your Classroom». En: *Practical Assessment, Research & Evaluation* 7.25. ISSN: 1531-7714. URL: <http://pareonline.net/getvn.asp?v=7&n=25>.
- Quinn, Robert (2010). *Switch 2: Student's Book*. Libro de texto de 2º ESO desde o curso 2013/14. Oxford: Oxford University Press. ISBN: 978-0-19-484890-9.